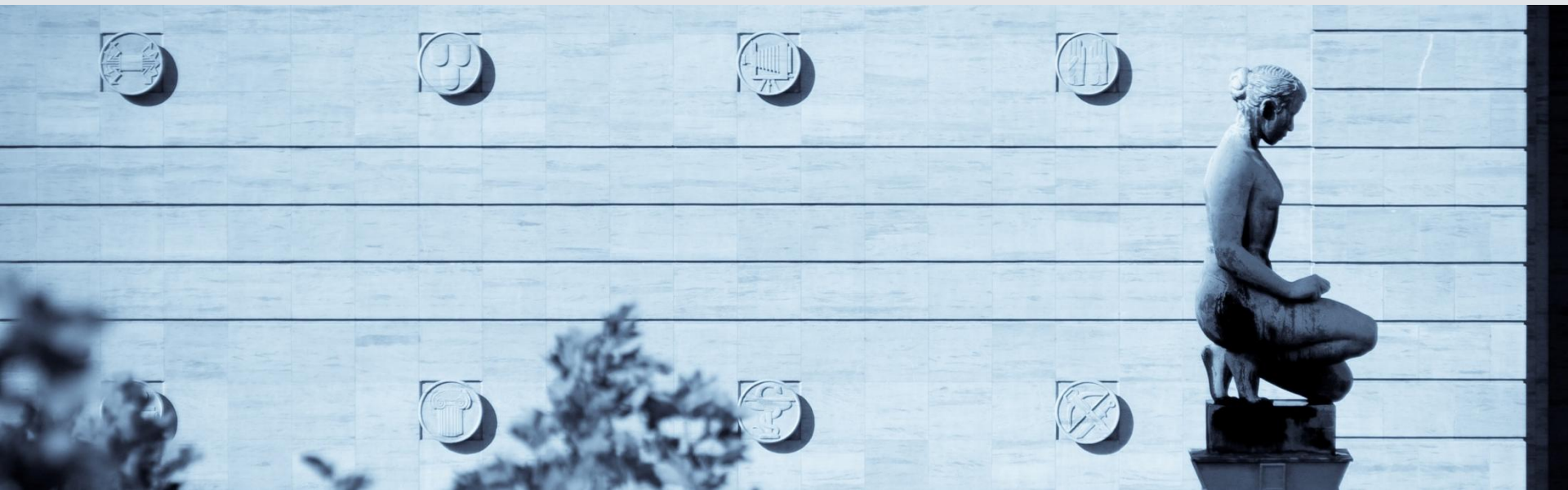

De weg naar een duurzame opleving – voornaamste boodschappen van het jaarverslag 2016 van de Nationale Bank

Tim Hermans
Directeur

Sint-Niklaas
8 maart 2017

**Beleidsonzekerheid neemt wereldwijd toe,
terwijl alle zeilen moeten worden bijgezet
om de groei te versterken
en inclusiever te maken**

Economische groei in de voornaamste economieën

(veranderingspercentages van het bbp naar volume t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2015	2016
Geavanceerde landen	2,1	1,6
waarvan: Verenigde Staten	2,6	1,6
Eurogebied	2,0	1,7
Japan	1,2	0,9
Verenigd Koninkrijk	2,2	2,0
Opkomende landen	4,1	4,1
waarvan: China	6,9	6,7
India	7,6	6,6
Rusland	-3,7	-0,6
Brazilië	-3,8	-3,5
Wereld	3,2	3,1
<i>p.m. Wereldhandel</i>¹	<i>2,7</i>	<i>1,9</i>

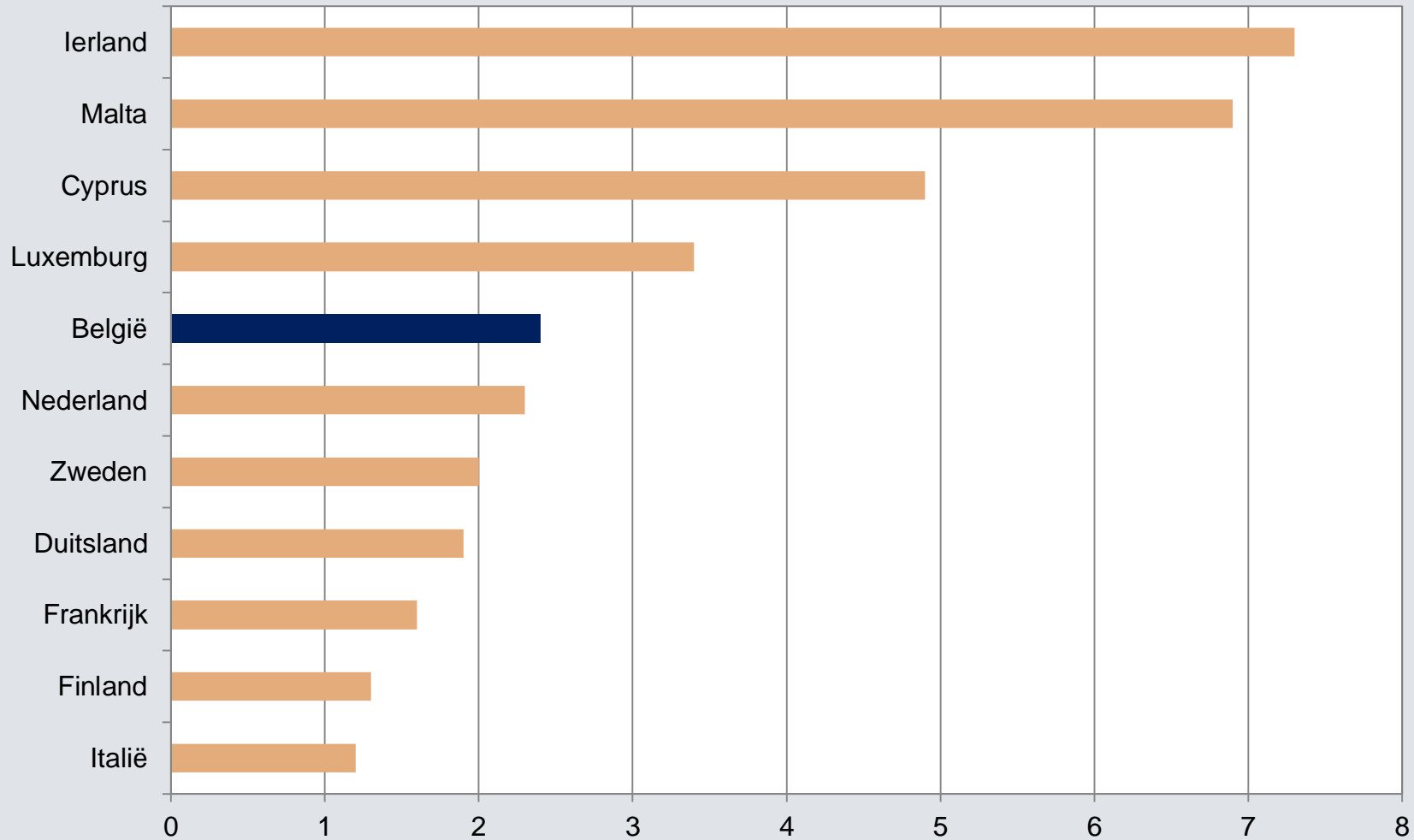
Bron: IMF.

¹ Gemiddelde van de in- en uitvoer van goederen en diensten.

Aandeel van de Britse finale vraag in de toegevoegde waarde

(in % bbp, 2011)

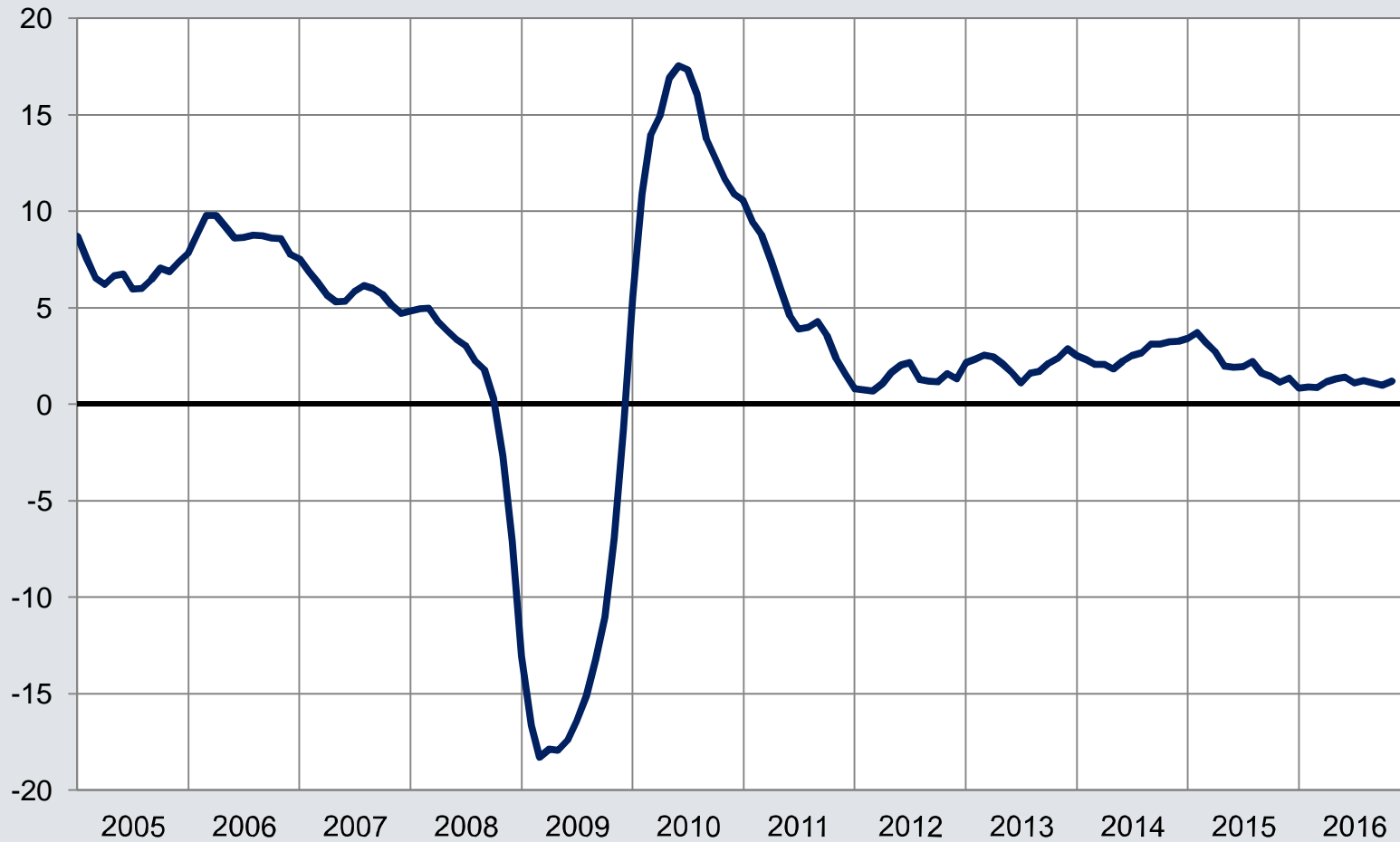

Bron: OESO.

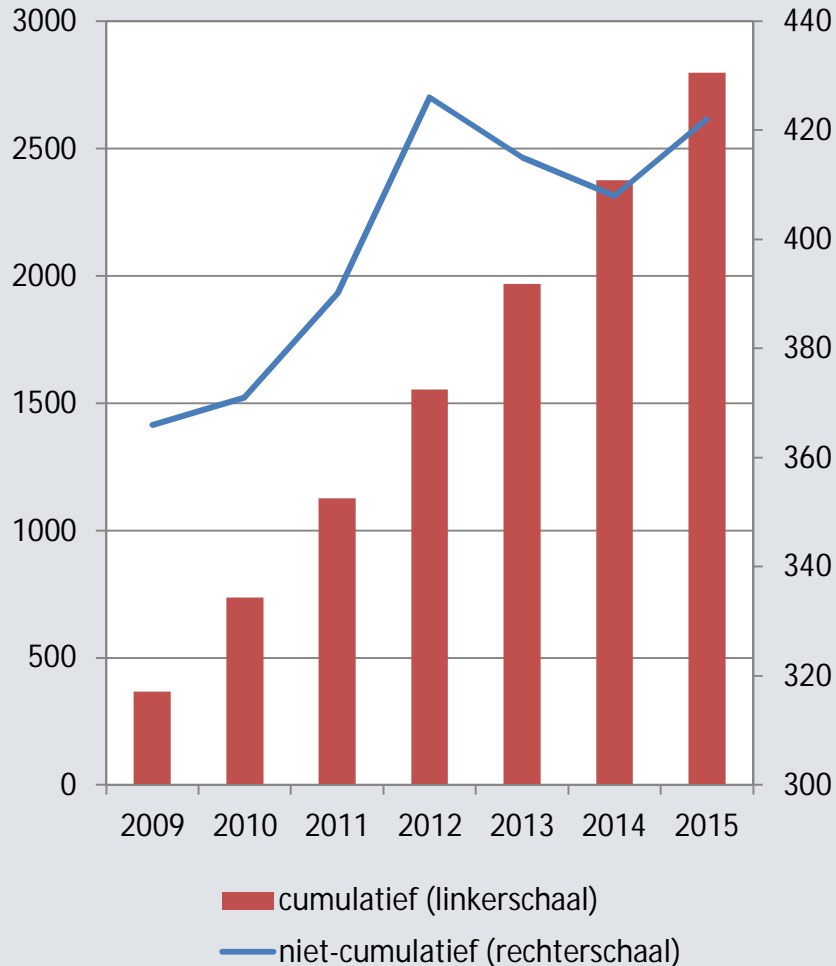
Vertraging van de wereldhandel

(seizoengezuiverd driemaands voortschrijdend gemiddelde van de uit- en invoervolumes, veranderingpercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

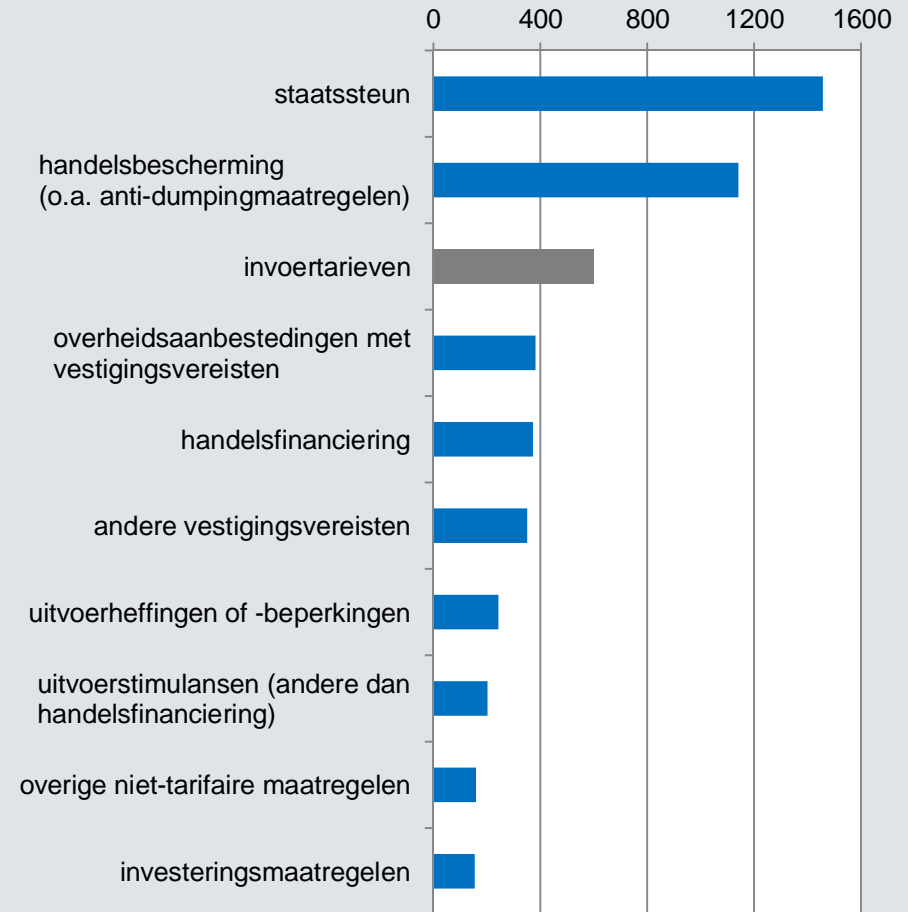

Zelfs tekenen van toename protectionisme

Aantal handelsbelemmerende maatregelen ingevoerd door G20-landen sinds november 2008

Top 10 meest gebruikte handelsbelemmerende maatregelen in de G20 sinds de crisis

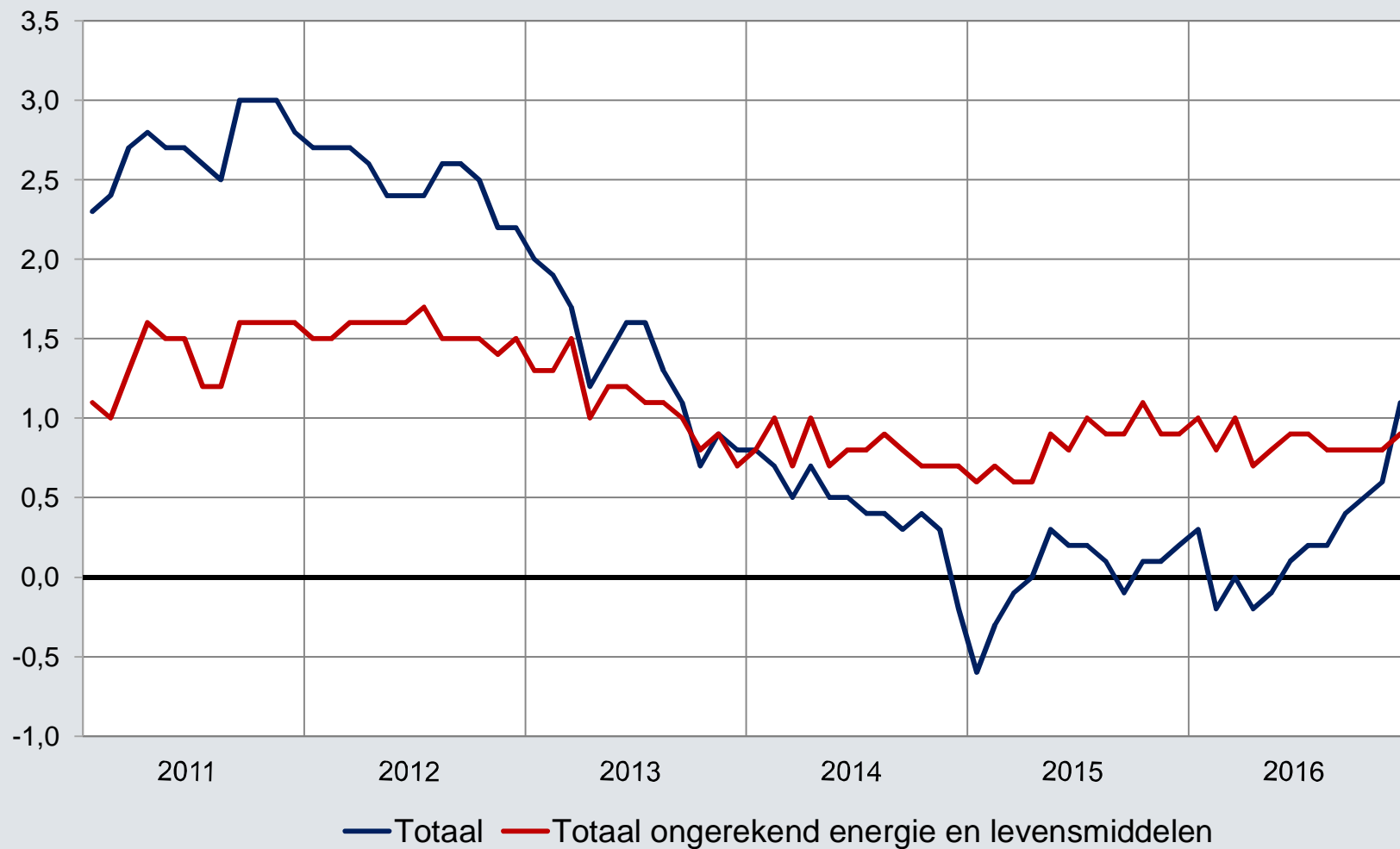

De lage rente in het eurogebied: symptoom van ondermaatse groei

Inflatie in het eurogebied

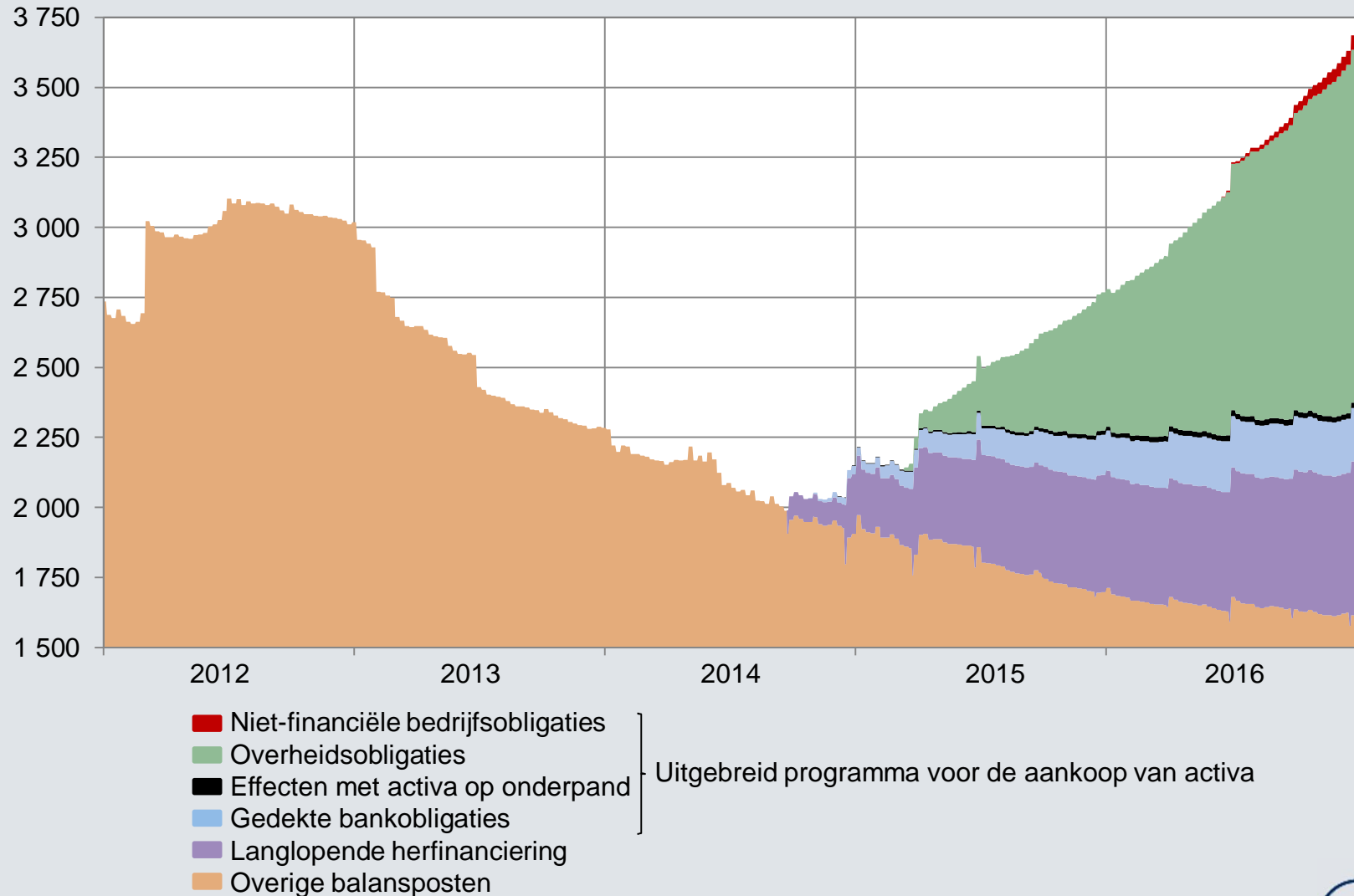
(HICP, jaar-op-jaar veranderingspercentages)

Geconsolideerde balans van het Eurosysteem

(in € miljard, actiefzijde)

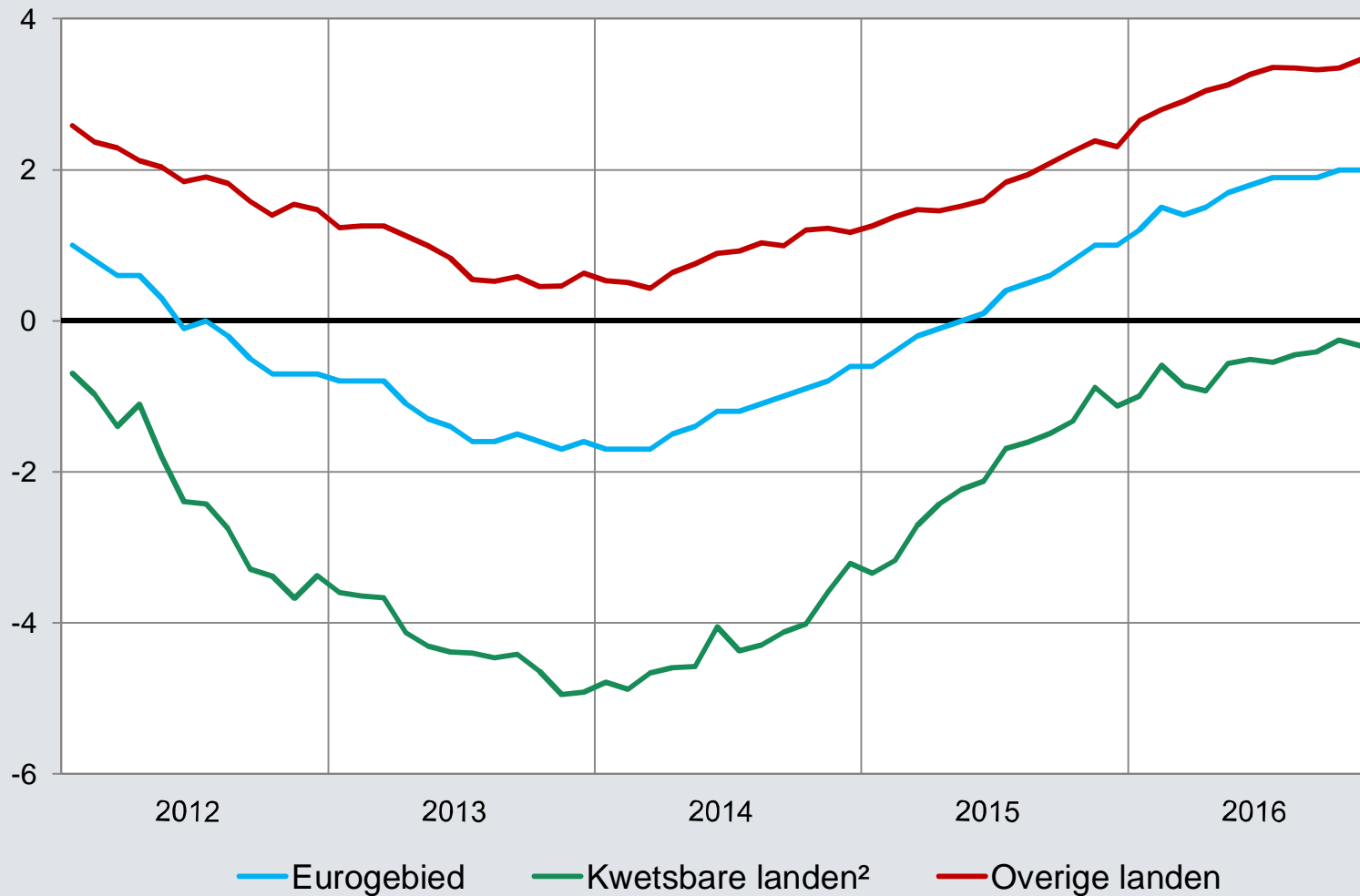

Bron: ECB.

Bankleningen¹ aan de niet-financiële private sector

(jaar-op-jaar veranderingspercentages)

Bron: ECB.

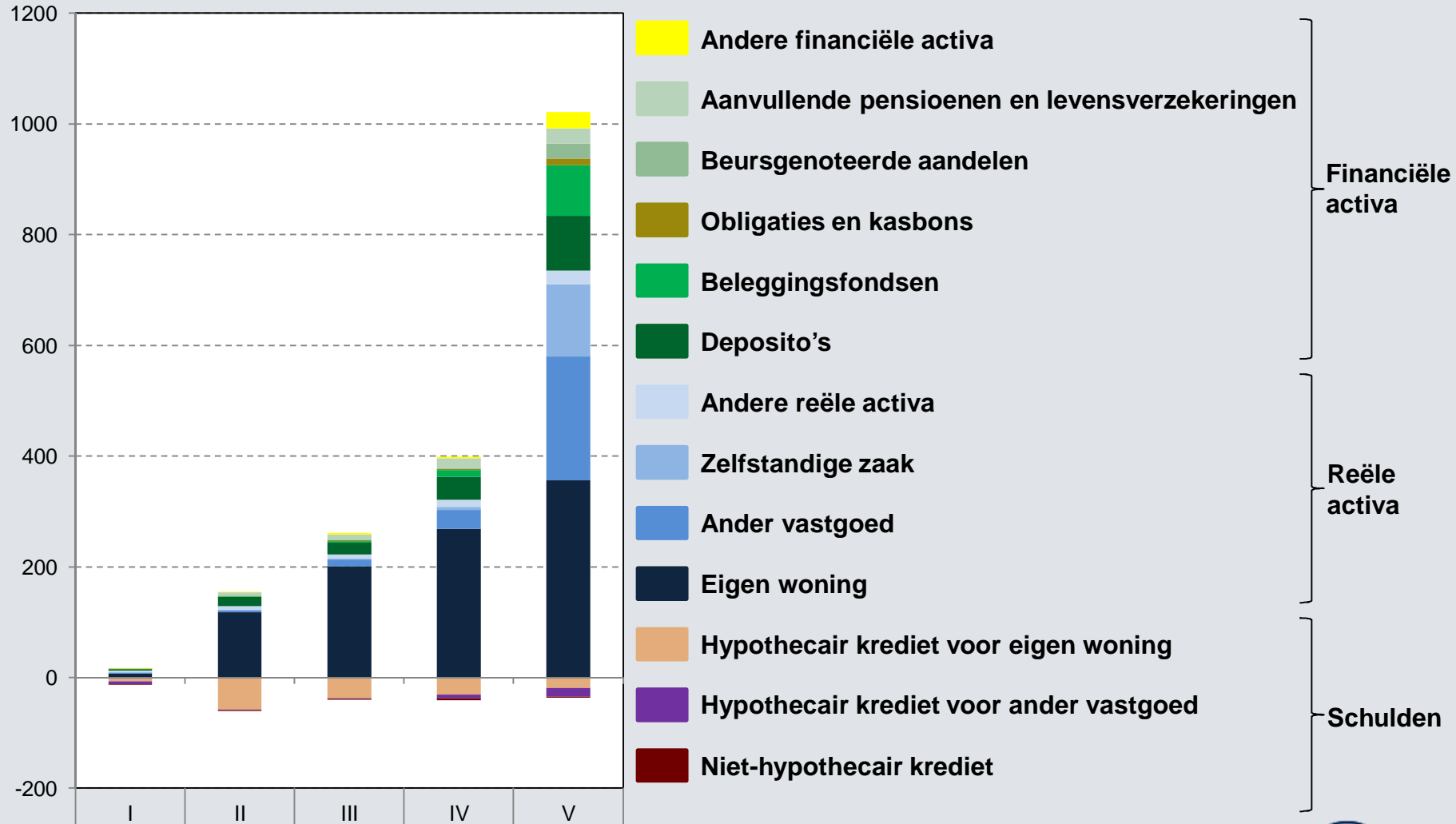
¹ Alle looptijden samen. De gegevens zijn gezuiverd voor effectiseringsinvloeden.

² Cyprus, Griekenland, Ierland, Italië, Portugal en Spanje.

Samenstelling en verdeling van het nettovermogen van de Belgische huishoudens

(gemiddelde waarde van activa en passiva in € duizend, naar vermogenskwintiel)

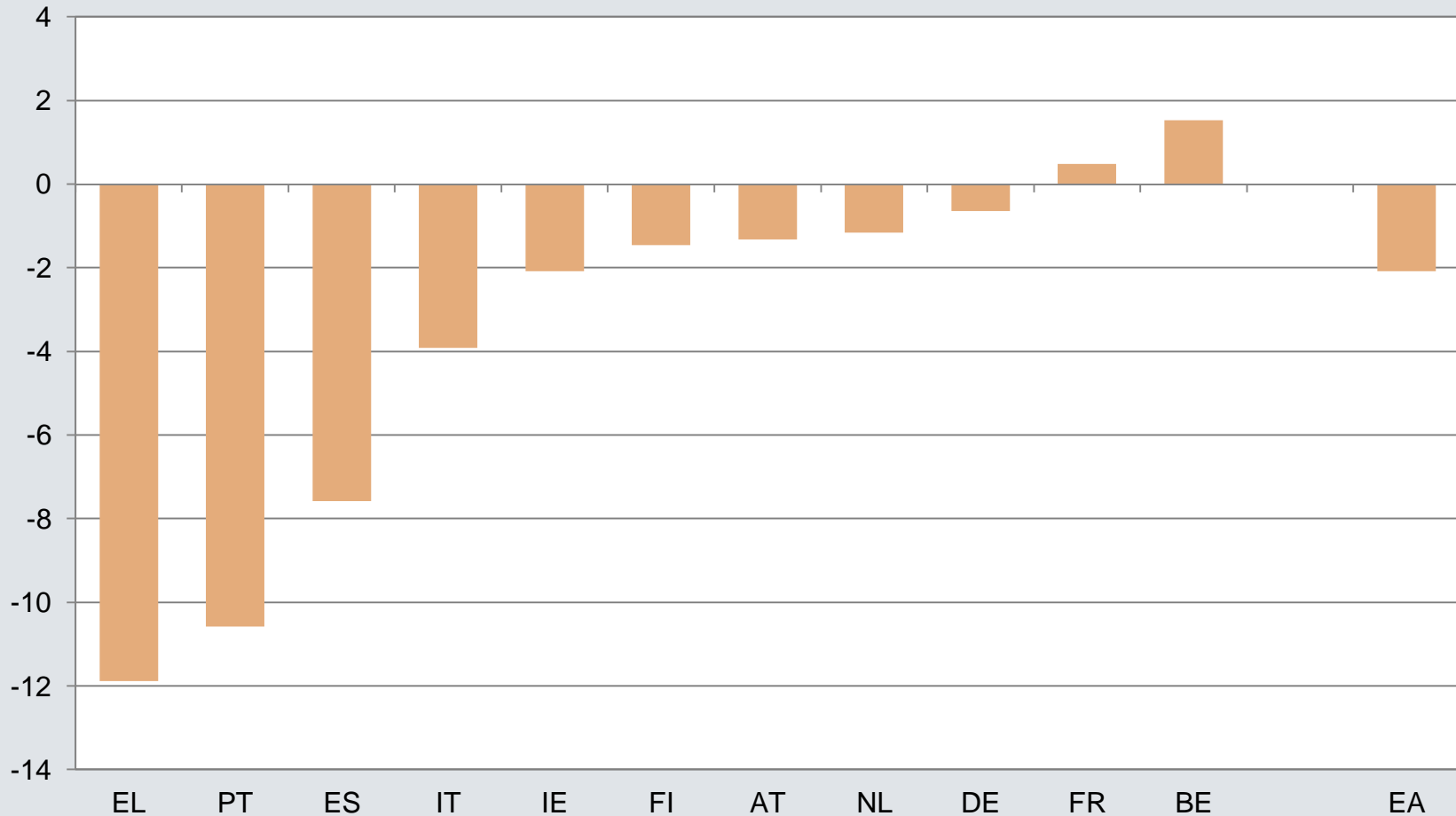

Bron: NBB (HFCS 2014).

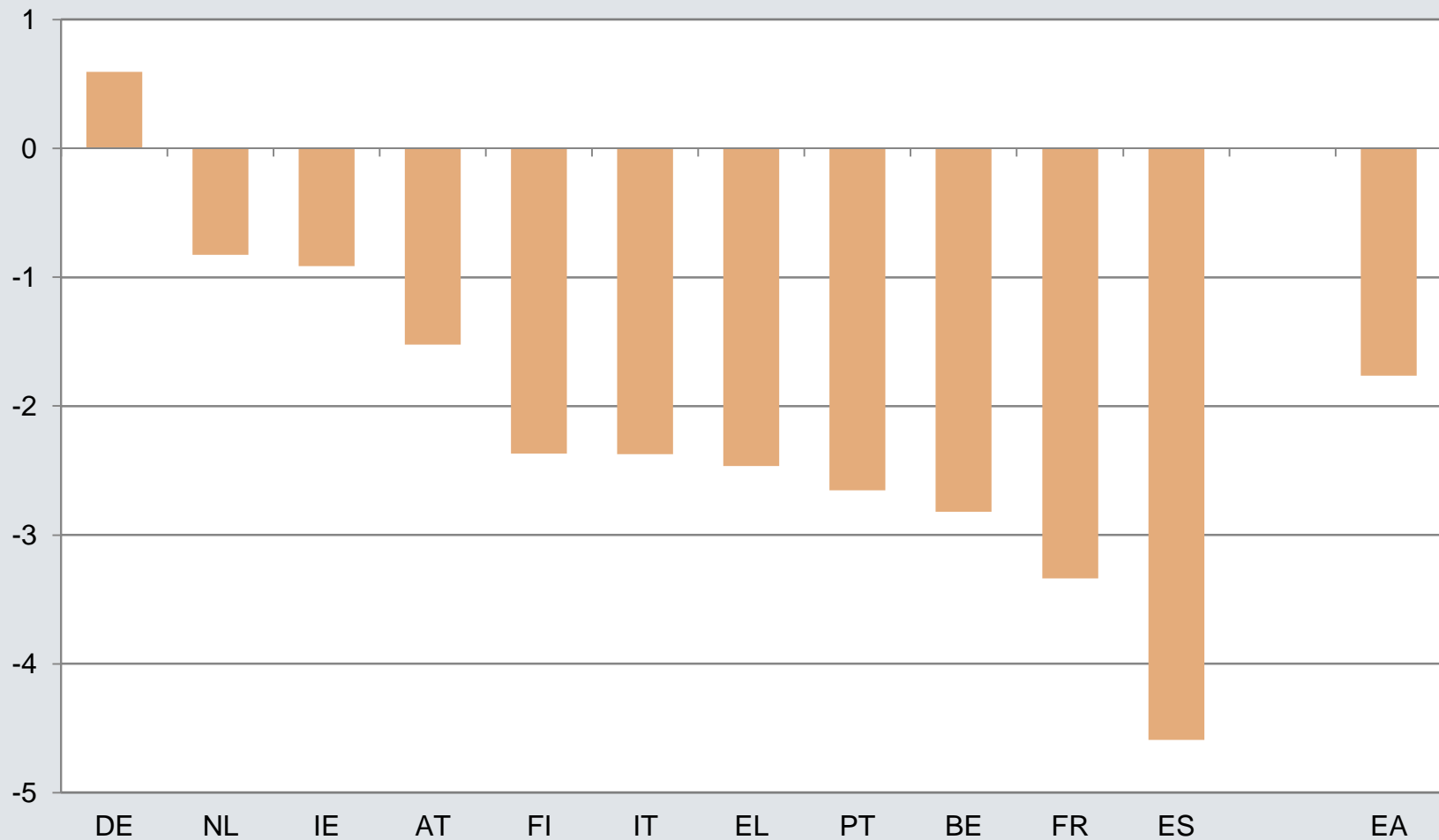
Investerings in verhouding tot het bbp

(in procentpunt, verschil in 2016 t.o.v. het gemiddelde in 1999-2006)

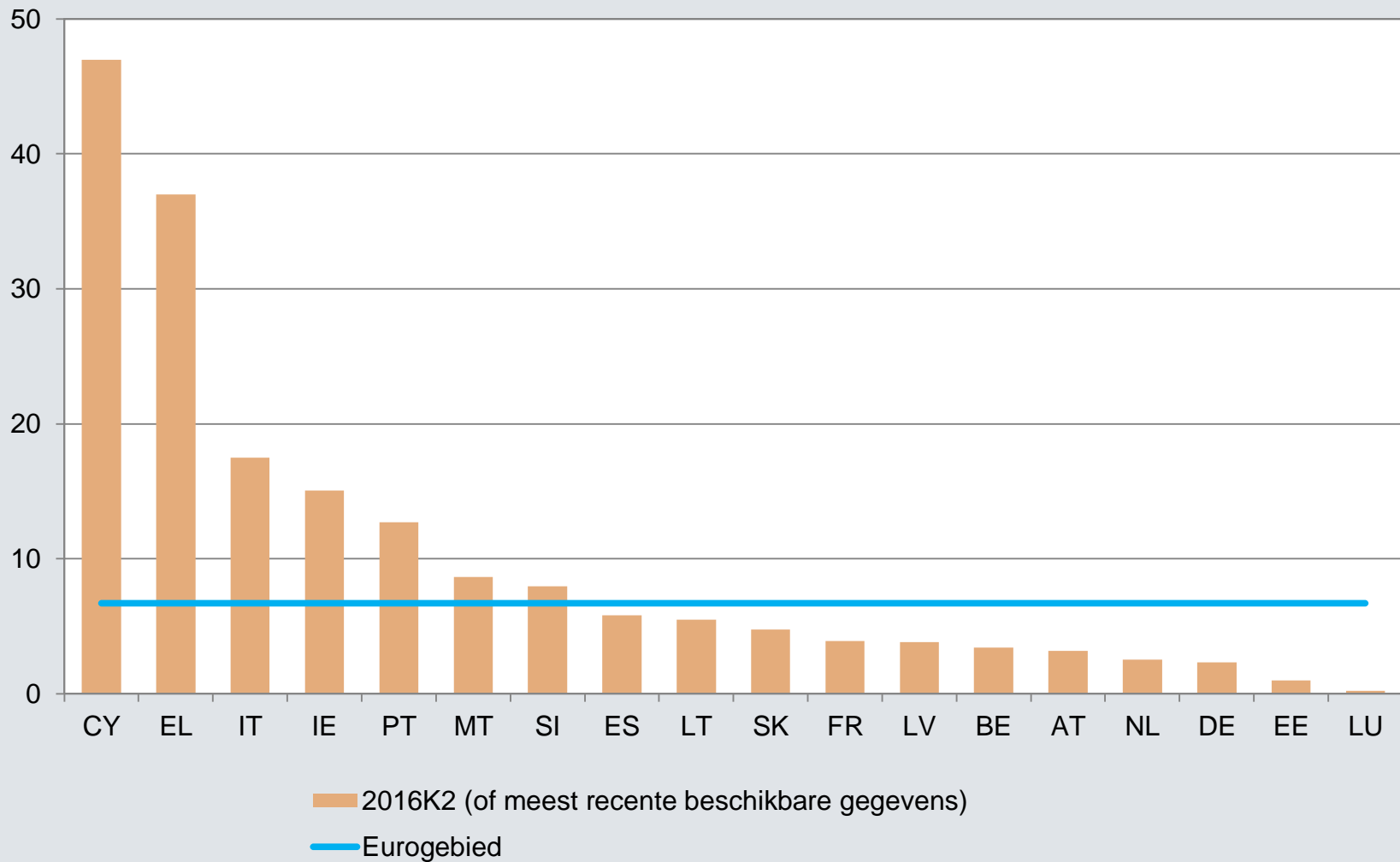
Financieringssaldo van de overheid in het eurogebied

(in % bbp, 2016)

Problemleningen in het eurogebied

(in % van het totaal van de leningen van de banken)

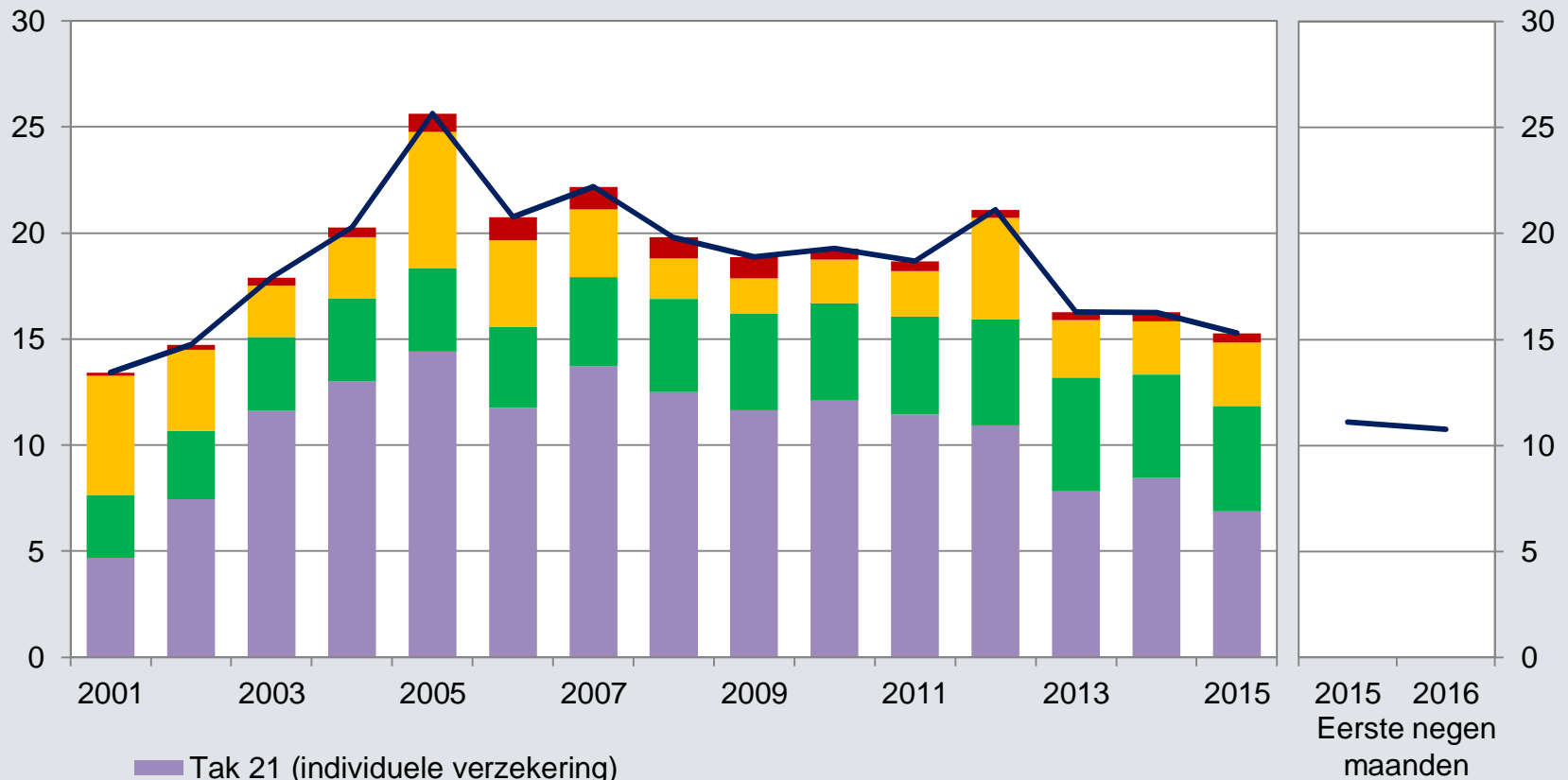

Uitdagingen voor het Belgisch financieel systeem in de lagerenteomgeving

Levensverzekeringspremies

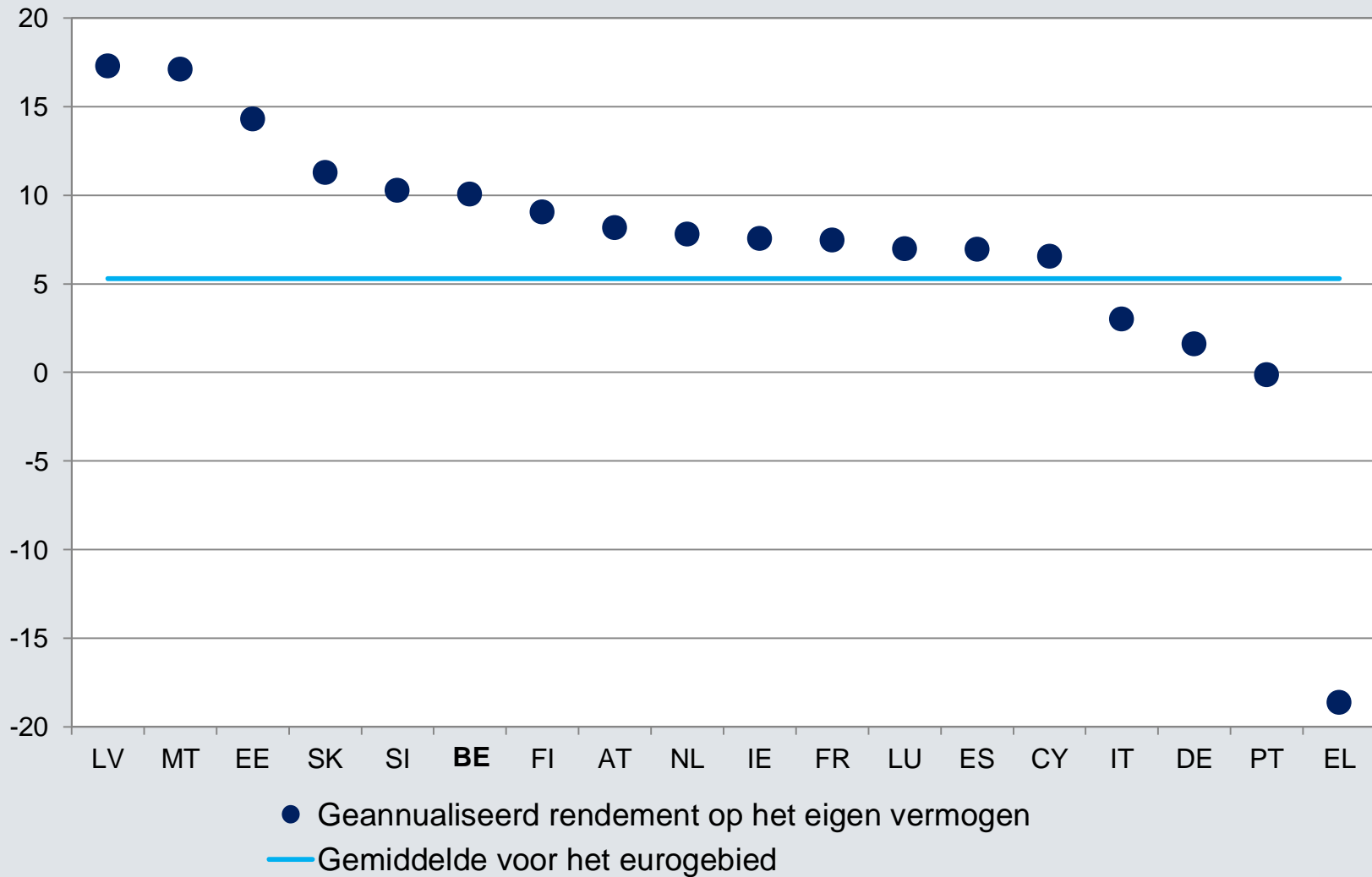
(in € miljard)

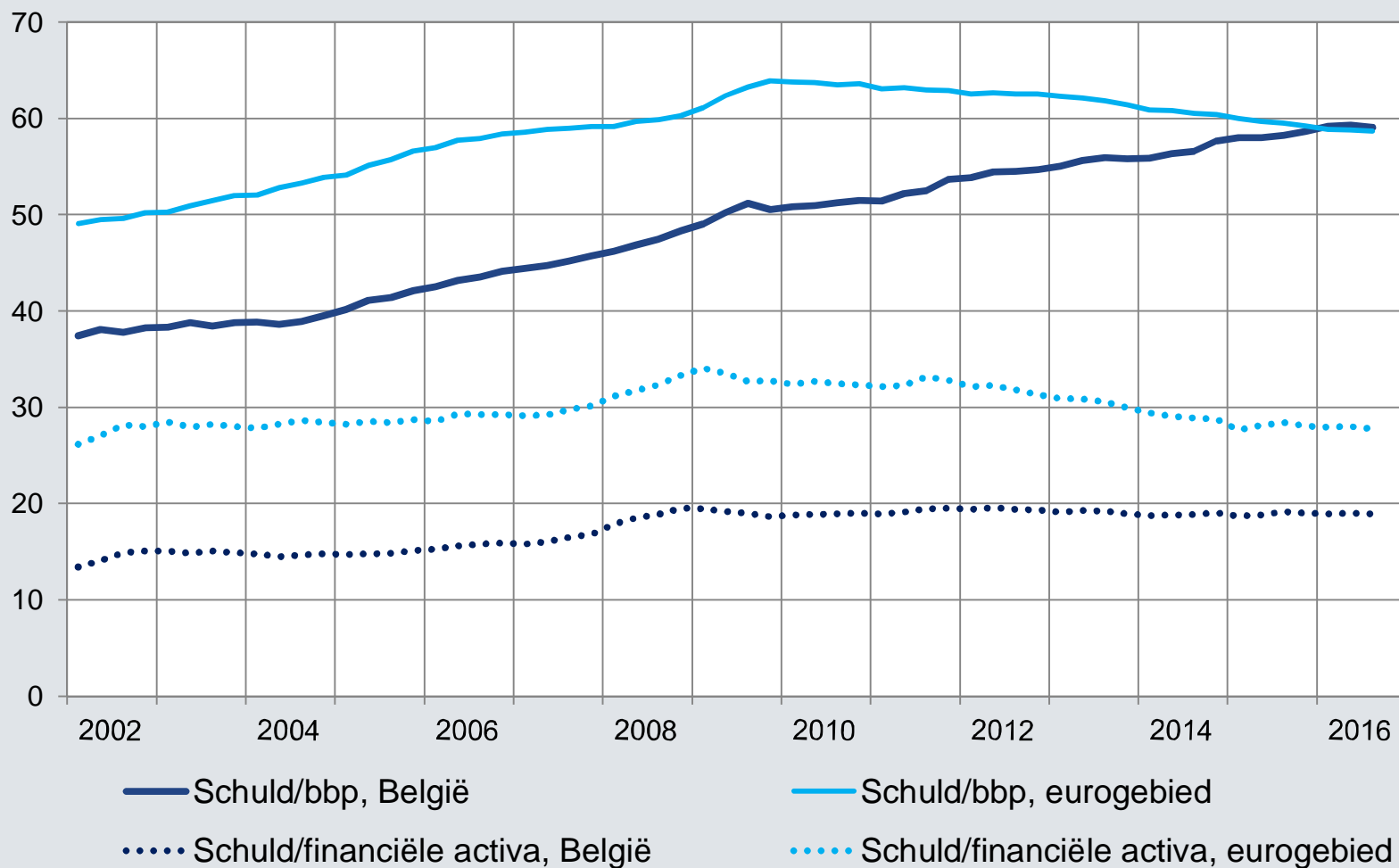
Rendement op het eigen vermogen van de banksector

(gegevens voor de eerste zes maanden van 2016, in %)

Schuldgraad van de huishoudens

(in %)

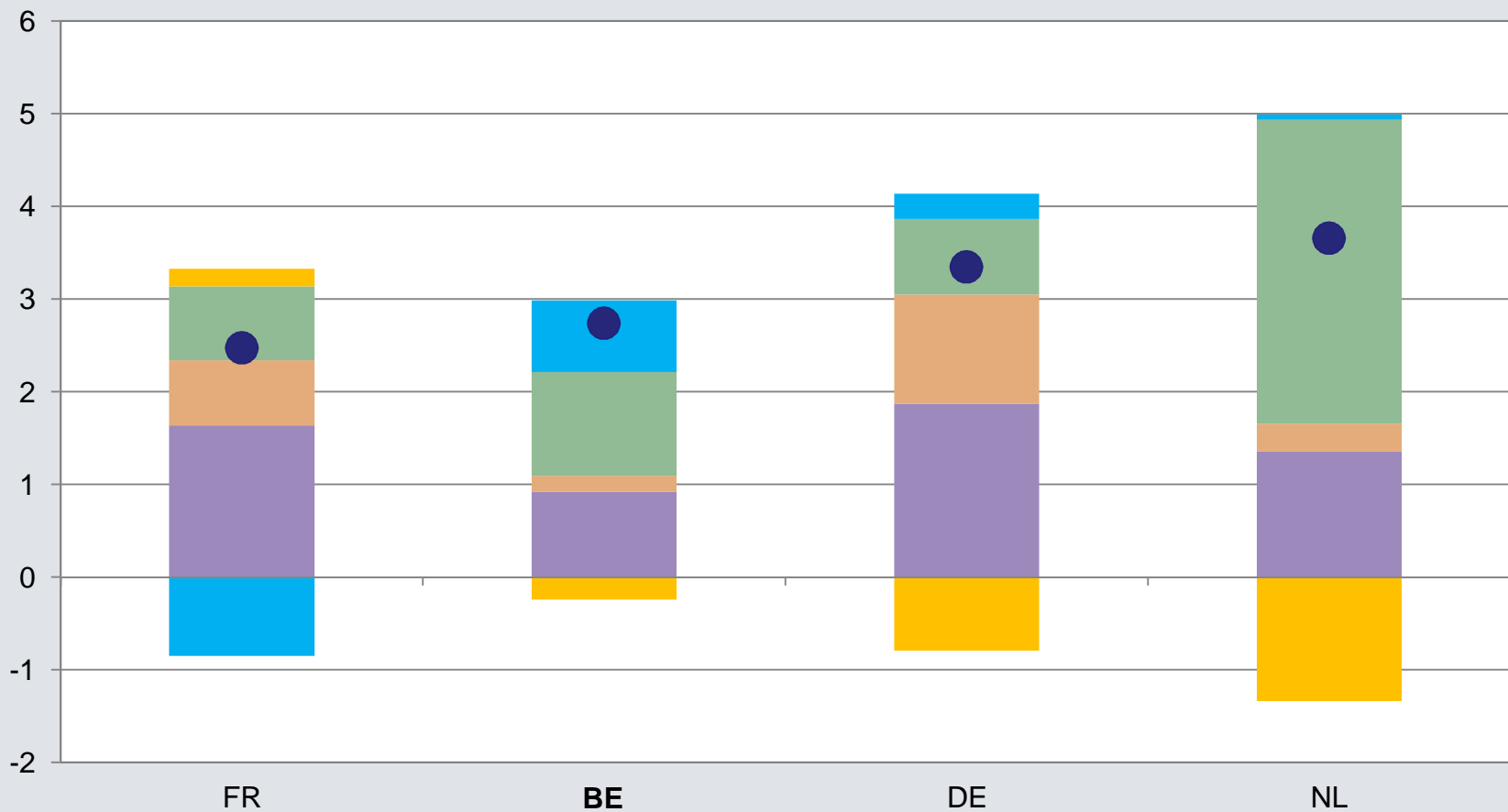

De Belgische economie op weg naar meer groei

Herstel van het concurrentievermogen en sterke banencreatie

Economische groei over 2015 en 2016

Bijdrage aan de bbp-groei van:

■ Particuliere consumptie

■ Investerings

■ Voorraadwijziging

■ Overheidsconsumptie

■ Netto-uitvoer

● Bbp-groei in %

Arbidsaanbod en -vraag

(veranderingen in duizenden personen, tenzij anders vermeld)

	2012	2013	2014	2015	2016 r	Niveau 2016 r
Bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar)	22	12	9	16	18	7 302
Beroepsbevolking	35	9	32	22	34	5 291
Binnenlandse werkgelegenheid	20	-15	19	42	59	4 661
Zelfstandigen	8	6	7	11	15	782
Loontrekkenden	12	-21	12	31	45	3 879
Conjunctuurgevoelige bedrijfstakingen¹	-4	-25	-1	16	28	2 398
Overheid en onderwijs	2	3	6	1	1	807
Overige diensten²	15	1	7	14	16	674
Werkloosheid³	14	25	14	-19	-26	553

Bronnen: ADS, FPB, INR, RVA, NBB.

¹ Alle niet in de overige rubrieken opgenomen activiteiten, met als voornaamste de landbouw, de industrie, de bouwnijverheid, de handel, de horeca, de financiële diensten en de diensten aan ondernemingen.

² Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, kunst, amusement en recreatie; overige diensten en huishoudens als werkgever.

³ Niet-werkende werkzoekenden.

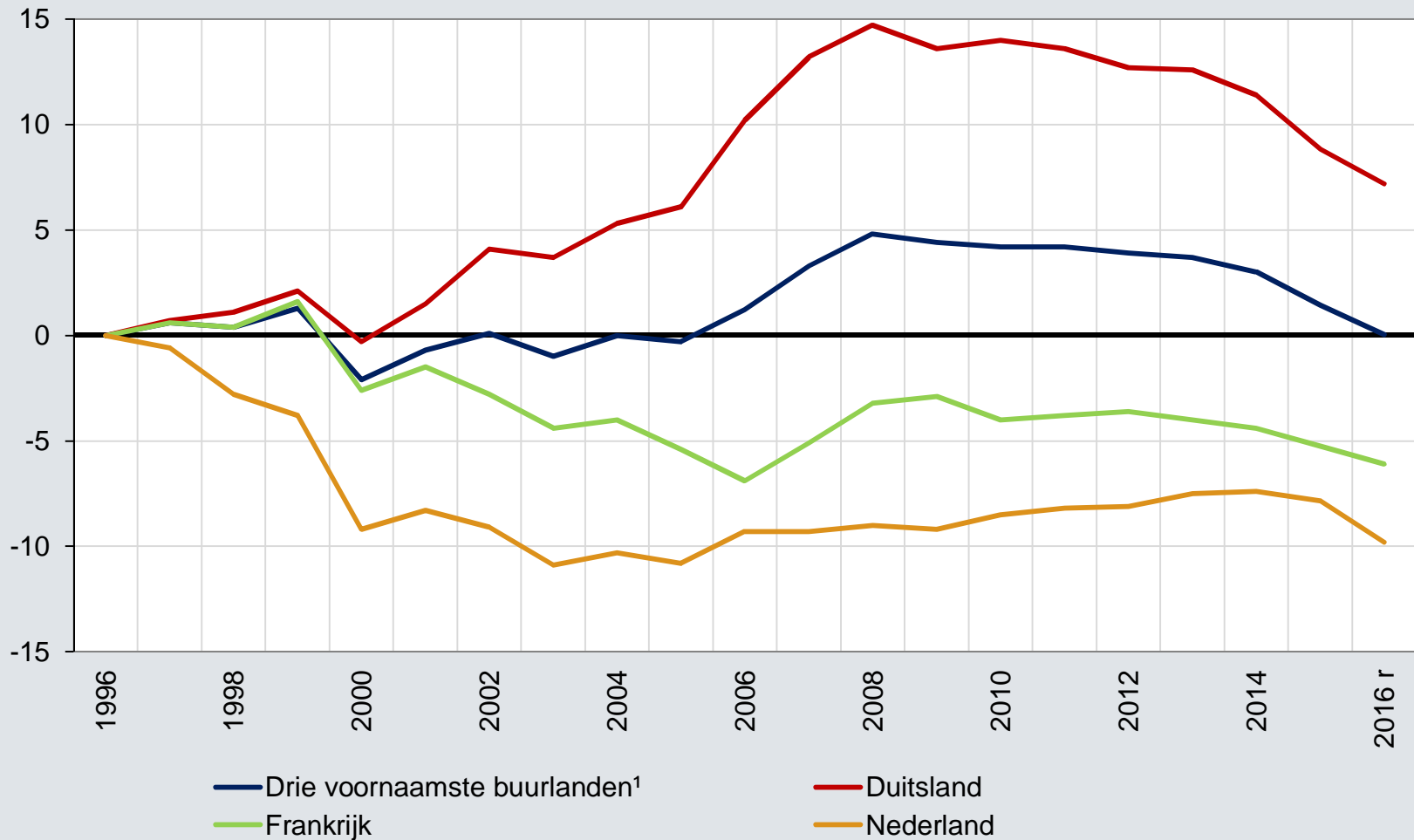
De Belgische economie op weg naar meer groei

De herwonnen concurrentiekracht consolideren

Uurloonkostenhandicap van België

(gecumuleerde verschillen sinds 1996 in termen van uurloonkosten in de private sector t.o.v. de drie voornaamste buurlanden, in %)

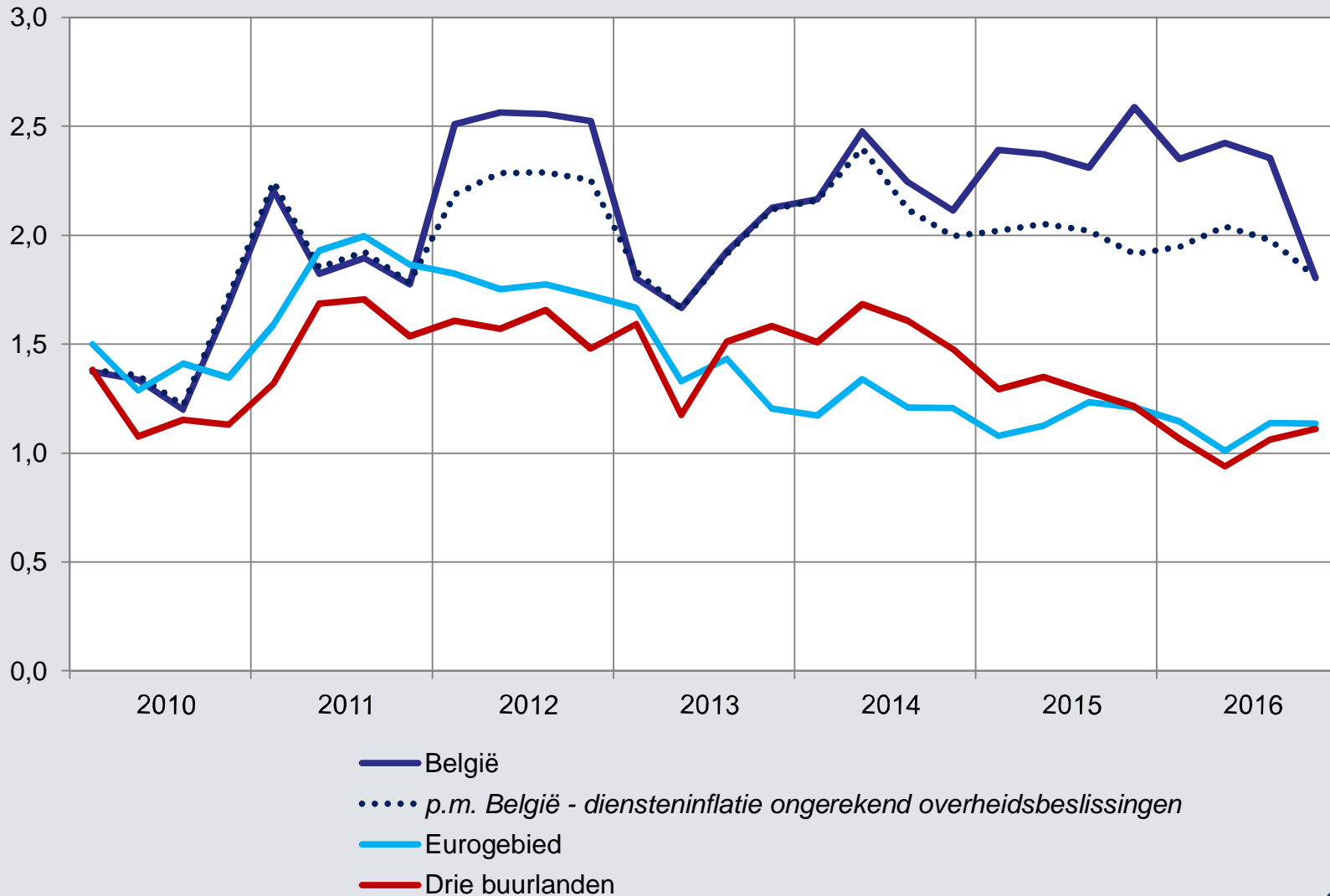
Bronnen: CRB, NBB.

¹ Gewogen gemiddelde op basis van de relatieve omvang van het bbp.

Diensteninflatie

(veranderingen op jaarbasis in %)

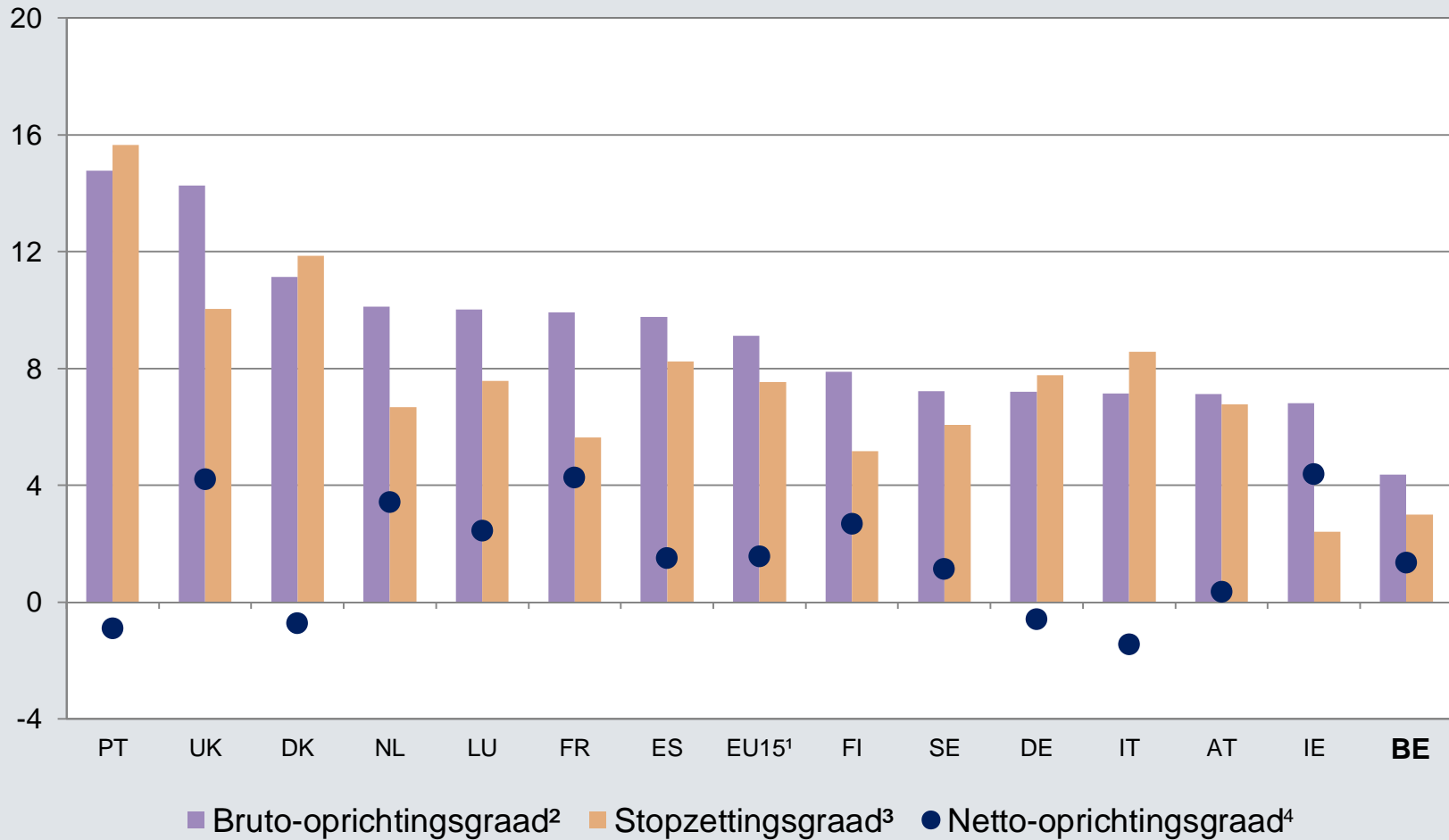
De Belgische economie op weg naar meer groei

**Het groeipotentieel verhogen:
naar een meer productieve,
dynamische en inclusieve economie**

Oprichtingen van ondernemingen

(in %, 2014)

Bron: EC.

¹ EU15, ongerekend Griekenland.

² Aantal oprichtingen van ondernemingen in t gedeeld door het aantal in t actieve ondernemingen.

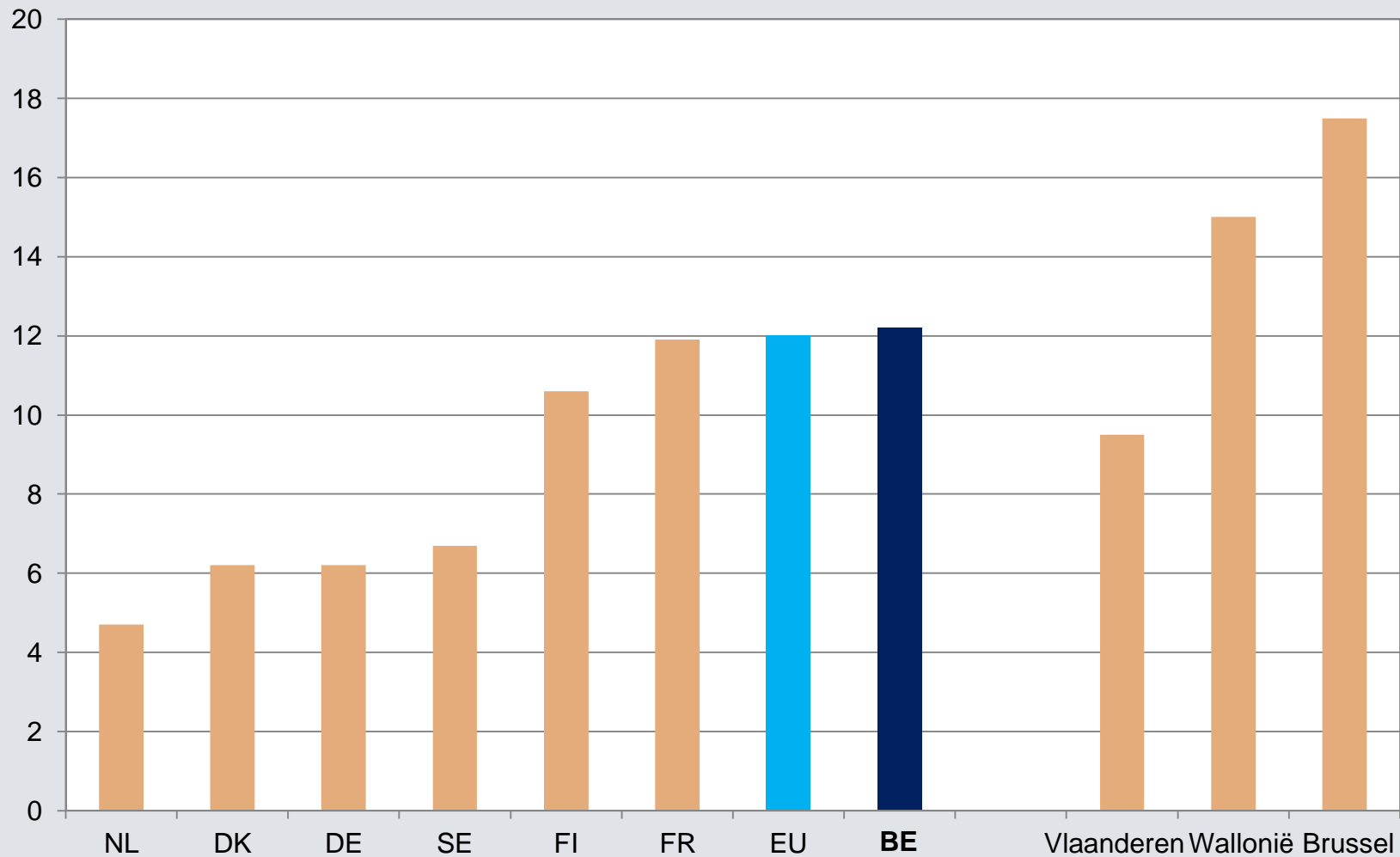
³ Aantal stopzettingen van ondernemingen in t gedeeld door het aantal in t actieve ondernemingen.

⁴ Verschil tussen de bruto-oprichtingsgraad in t en de stopzettingsgraad in t .

Werkloze jongeren die onderwijs noch opleiding volgen

(in % van de bevolking van 15 tot 24 jaar, 2015)

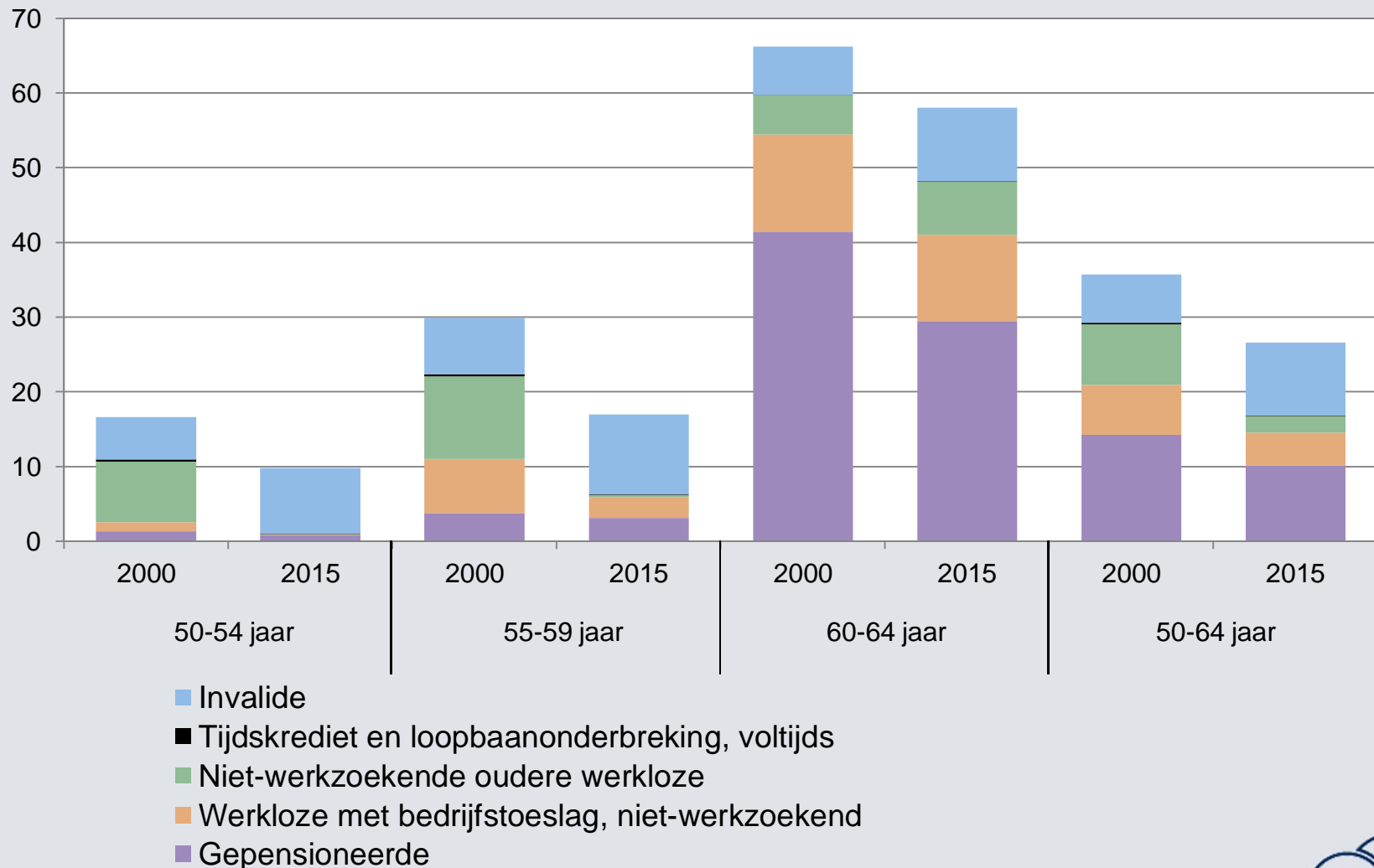

Bron: EC.

Vervroegde uittredingen uit de arbeidsmarkt in de groep van de 50-64-jarigen

(in % van de overeenstemmende bevolking)

Bronnen: ADS, FPB, PDOS, RIZIV, RVA, RVP.

De Belgische economie op weg naar meer groei

**Na de verslechtering in 2016,
de houdbaarheid van de
overheidsfinanciën
veiligstellen**

Financieringssaldo en schuld van de gezamenlijke overheid

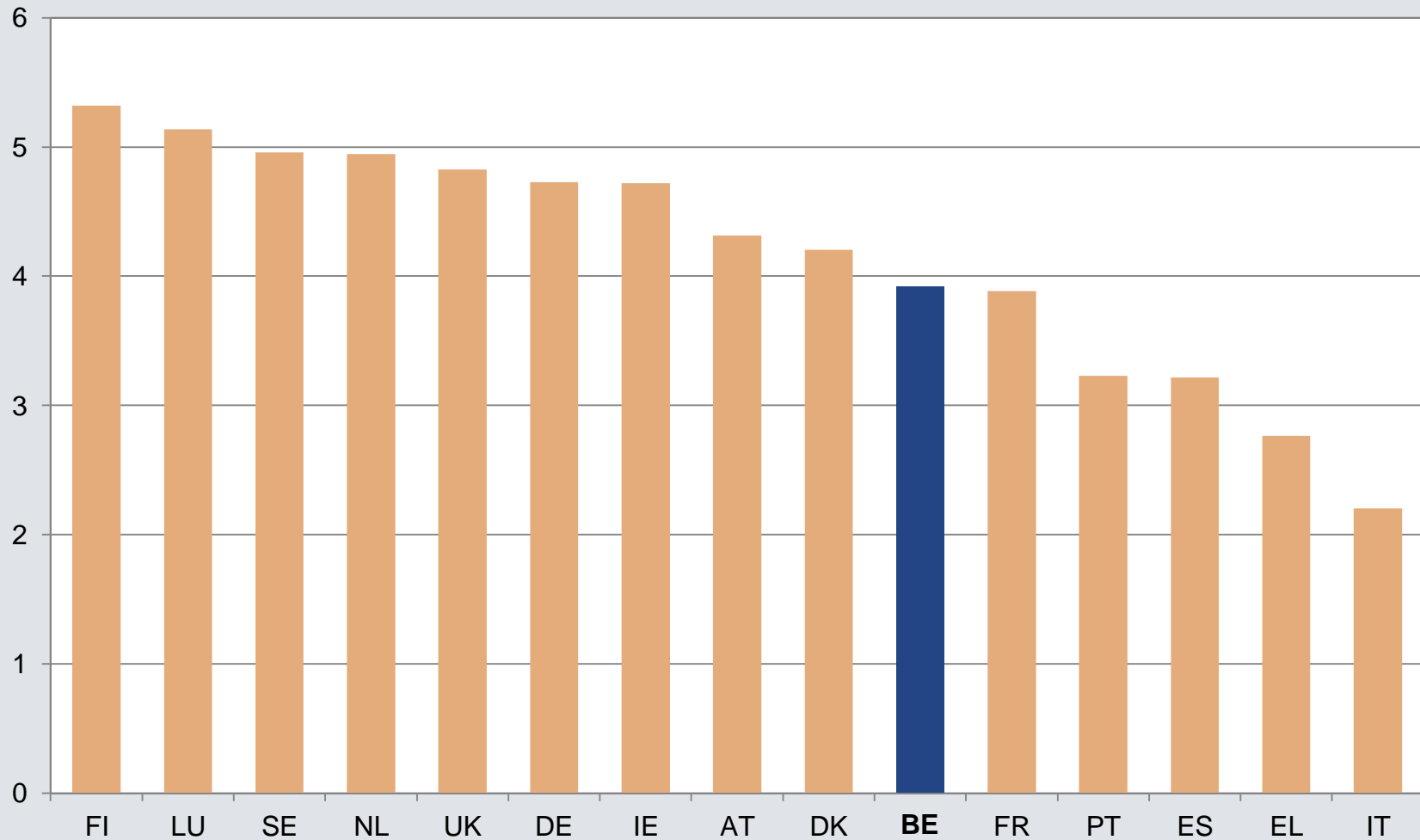
(in % bbp)

	2013	2014	2015	2016 r
Ontvangsten	52,7	52,0	51,3	50,9
Primaire uitgaven	52,4	51,8	50,9	51,0
Primair saldo	0,3	0,2	0,5	-0,1
Rentelasten	3,3	3,3	3,0	2,7
Financieringssaldo	-3,0	-3,1	-2,5	-2,8
Overheidsschuld	105,4	106,5	105,8	106,6

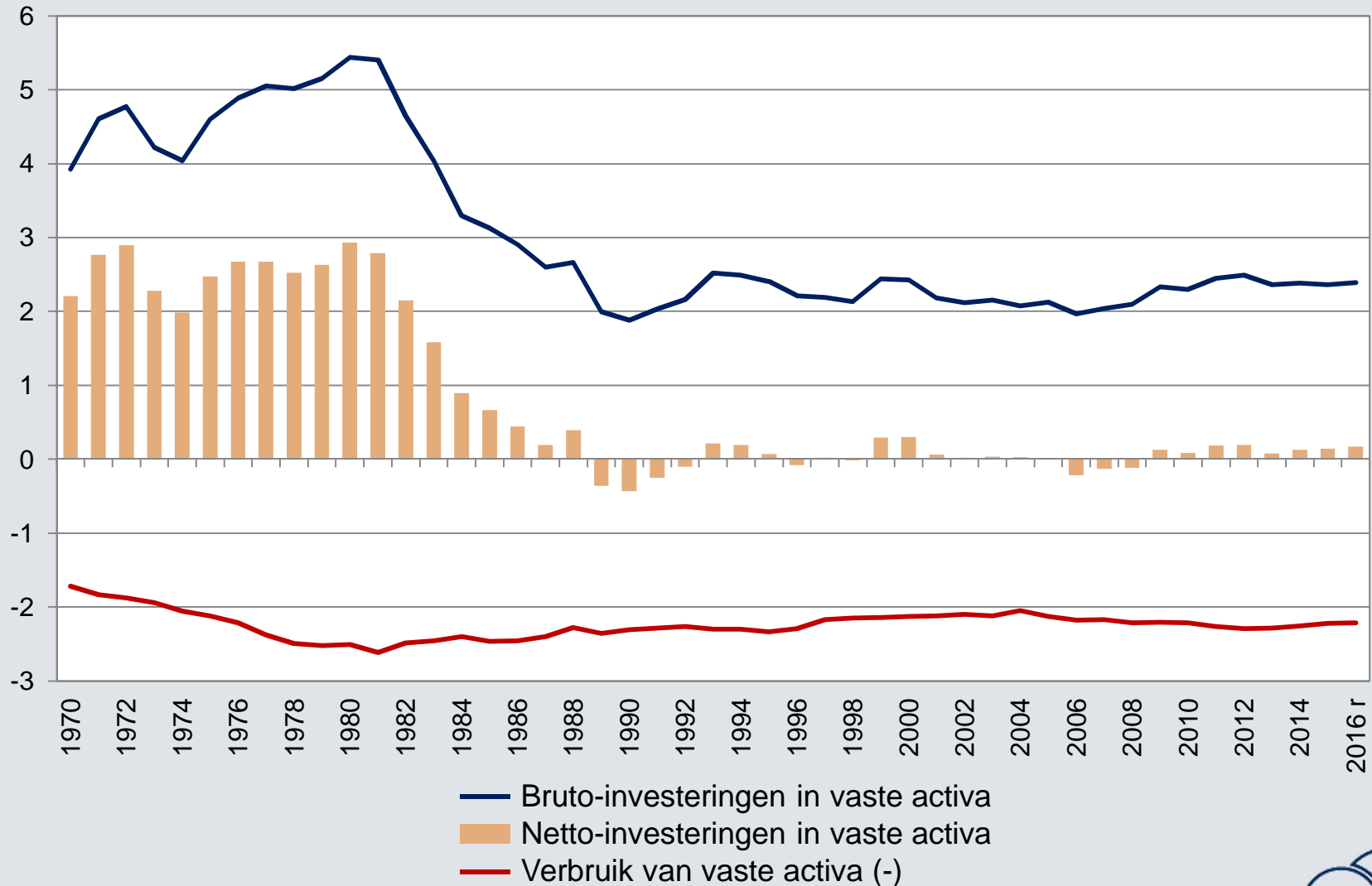
Efficiëntie van de overheid

(beoordeeld door de respondenten op een schaal van 1 tot 7, enquête uitgevoerd in 2015)

Overheidsinvesteringen

(in % bbp)

Conclusie

